

Informacinis biuletenis

Ūkio subjektų priežiūra, Nr.2, 2011 lapkričio mėn.

Mieli, skaitytojai,

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (toliau- Departamentas), siekdamas aktyviau bendradarbiauti su kitomis kontrolės funkcijas vykdančiomis valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis bei norėdamas pasidalinti gerąją praktika, siunčia Jums Informacinį biuletenį *Ūkio subjektų priežiūra*.

Biuletenyje rasite įvairiapusišką informaciją apie ūkio subjektų priežiūros ypatumus: atliktų patikrinimų ir nustatytų pažeidimų mėnesinę suvestinę; informaciją apie mėnesio planinius patikrinimus; įvykčius teisinius procesus; išduotas, papildytas, patikslintas, panaikintas licencijas; išduotus leidimus ir registravimo pažymėjimus bei kitą su psichoaktyviųjų medžiagų kontrole ir stebėseną susijusią aktualią informaciją.

Šiame numeryje taip pat rasite informaciją apie leidimus išduotus pirkti denatūruotą ir nedenatūruotą etilo alkoholį. Ateityje Informaciniame biuletenyje planuojame pateikti LR Seime priimtų sprendimų, susijusių su Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės, Tabako kontrolės, Alkoholio kontrolės įstatymų pakeitimais.

Dėkojame visiems, atsiuntusiems savo komentarus, pastabas ir pasiūlymus dėl šio Informacinio biuletenio tobulinimo. Jūsų minčių laukiame nuolat.

Informacinį biuletenį taip pat galite rasti Departamento svetainėje adresu www.ntakd.lt

Jei norite pasiūlyti adresatą, kuriam ši informacija būtų naudinga ir įdomi, ar nenorite gauti šio Informacinio biuletenio rašykite el.paštu vaida.liutkute@ntakd.lt.

Nuoširdžiai,
Departamentas

Šiame numeryje:

- **Atliktų patikrinimų ir nustatytų pažeidimų suvestinė**
- **Informacija apie licencijas, leidimus ir pažymėjimus**
- **Informacija apie planinius patikrinimus 2011 m. lapkričio mėn.**
- **Aktuali informacija**

Atliktų patikrinimų ir nustatytų pažeidimų suvestinė*

2011 m. rugsėjo mėn. įmonėse, turinčiose licencijas verstis didmenine ir mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, alkoholio produktais; gaminti alkoholinius gėrimus, alkoholio produktus; verstis didmenine ir mažmenine prekyba tabako gaminiais; gaminti tabako gaminius, atliktų patikrinimų ir nustatytų pažeidimų suvestinė**

Data	Miestas, rajonas	Atlikta patikrinimų	Nustatyta pažeidimų	Sankcijos	Kitos įstaigos, dalyvavusios patikrinime
2011-09-01; 05; 13; 16; 19; 21	Vilnius	19	6	13 500 Lt Dėl 2 atvejų kreiptasi į VMVT	VAVPK, PD prie VRM
2011-09-06	Pakruojo r.	3	-	-	
2011-09-07	Šiaulių r.	8	1	konfiskavimas	
2011-09-13	Šiauliai	1	1	10 00 Lt.	
2011-09-15	Trakų r.	5	1	10 000 Lt.	
2011-09-16	Pagėgių sav.	1	1	1000 Lt.	
2011-09-16; 20; 22	Kaunas	7	3	16 000 Lt.	
2011-09-26	Marijampolė	5	2	500 Lt.	
2011-09-29	Vilniaus raj.	5	-	-	
Iš viso:		54	15		

* Informaciniuose biuleteniuose pateikiama informacija apie prieš du mėnesius ar prieš mėnesį atliktus patikrinimus ir nustatytus pažeidimus, sąryšyje su ilgai trunkančiu pažeidimo nustatymo bei nagrinėjimo procesu.

** Daugiau informacijos apie įmones, kuriose nustatyti pažeidimai, Jums suteiks direktoriaus pavaduotoja Gražina Belian tel. (8-5) 66 80 68, el. paštas grazina.belian@ntakd.lt, Kontrolės skyriaus vedėja Egle Latauskienė tel. (8 5) 266 80 67, el.paštas egle.latauskiene@ntakd.lt.

2011 m. spalio mėn. ūkio subjektuose, naudojančiuose savo veikloje narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius), atliktų patikrinimų ir nustatytų pažeidimų suvestinė***

Data	Miestas, rajonas	Atlikta patikrinimų	Nustatyta pažeidimų	Pažeidimas	Kitos įstaigos, dalyvavusios patikrinime
2011-10-04	Kaunas, Kėdainiai	2	-	-	-
2011-10-06	Kaunas, Vilnius	2	-	-	-
2011-10-20	Kaunas	1	-	-	-
2011-10-20	Kaunas	1	-	-	-
Iš viso:					

*** Daugiau informacijos apie įmones, kuriose nustatyti pažeidimai, Jums suteiks Kontrolės skyriaus vedėja Eglė Latauskienė tel. (8 5) 266 80 67, el.paštas egle.latauskiene@ntakd.lt, Kontrolės skyriaus vedėjos pavaduotoja Rima Mačiūnienė tel. (8 5) 266 80 61, el.paštas rima.maciuniene@ntakd.lt.

Sutrumpinimai:

VMVT- Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;

VAVPK- Vilniaus apskrities Vyriausiasis policijos komisariatas;

PD prie VRM - Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

Informacija apie licencijas, leidimus ir pažymėjimus****

Per 2011 m. spalio mėn. išduotos ir panaikintos alkoholio produktų verslo licencijos

Data	Licencijos turėtojas	Licencijos numeris, išdavimo data ir rūšis	Atliktas veiksmas
2011-10-06	UAB „Gvine“, kodas 133663915, Kauno m. sav. Kauno m. S. Raštikio g. 26	Nr. 4L-209a, verstis didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	<i>Išduota licencija.</i> Sandėlio adresas: Kauno m. sav. Kauno m. Mituvo g. 5, patalpos pažymėjimas plane 1-3.
2011-10-06	UAB „Lokio bravoras“, kodas 302571787, Joniškio r. sav. Joniškio m. Sandėlių g. 7	Alaus, alaus ir nealkoholinių gėrimų mišinių gamybos licencija Nr. 12L-204. Leidžiama veikla – alaus (kodas pagal EB kombinuotąją nomenklaturą 2203 00) gamyba	<i>Išduota licencija.</i> Gamybos vietos ir sandėlio adresas: Mažeikių r. sav. Mažeikių m. Tirkšlių g. 1.
2011-10-07	UAB „KRISTALITA“, kodas 302427445, Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Pramonės g. 97	Nr. 4L-168a, išduota 2009-11-23, verstis didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	<i>Nuo 2011-10-10 panaikintas licencijos galiojimas.</i>
2011-10-11	UAB „Antralo.lt“, kodas 302304898, Kauno m. sav. Kauno m. Taikos pr. 141	Nr. 4L-210a verstis didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	<i>Išduota licencija.</i> Sandėlio adresas: Kauno m. sav. Kauno m. Taikos pr. 98, patalpos pažymėjimas plane 2-113.
2011-10-18	UAB „GOURMET TRADING“, kodas 301141544, Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Panerių g. 62/Kuršių g. 1	Nr. 4L-136a, išduota 2008-04-25, verstis didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	<i>Nuo 2011-10-18 panaikintas licencijos galiojimas.</i>
2011-10-19	UAB „PAGARDŲ PASAULIS“, kodas 125711214, Vilniaus m. sav. Vilniaus m. V. Maciulevičiaus g. 20-35/L. Asanavičiūtės g. 24-35	Nr. 20L-52 verstis didmenine prekyba maistiniais alkoholiniais tirpalais su kvapiųjų medžiagų priedais	<i>Išduota licencija.</i> Sandėlio adresas: Vilniaus r. sav. Parudaminio k., patalpos pažymėjimas plane 1-8.
2011-10-20	UAB „Gėrimų birža“, kodas 302646026, Vilniaus m. sav. Vilniaus m. S. Moniuškos g. 9-1	Nr. 6L-105c verstis didmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento	<i>Išduota licencija.</i> Sandėlio adresas: Klaipėdos m. sav. Klaipėdos m. Kūlių vartų g. 7, patalpų pažymėjimas plane 1-1, 1-2, 1-3.

2011-10-24	UAB "Česlovo vinas", kodas 302603516, Šilutės r. Virkytų k. 1	Alkoholio produktų, įskaitant alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, gamybos licencija Nr. 12L-205. Leidžiama veikla: fermentuotų gėrimų - natūralaus vaisių vyno (kodas pagal EB kombinuotąją nomenklatūrą 2206 00) gamyba.	Išduota licencija. Gamybos vietos ir sandėlio adresas: Šilutės r. sav. Virkytų k. 1.
------------	---	---	--

2011 m. spalio mėnesį išduotų leidimų sąrašas

Išdavimo data	Leidimo numeris	Leidimo rūšis	Įmonės, kuriai išduotas leidimas, pavadinimas, kodas, adresas	Etilo alkoholio panaudojimo sritis
2011-10-03	05/11Dn	Naudoti denatūruotą etilo alkoholį	UAB „Ruvera“, 144951363, Šiaulių r. sav. Šiaulių m. Žemaitės g. 145	Gamybos reikmėms

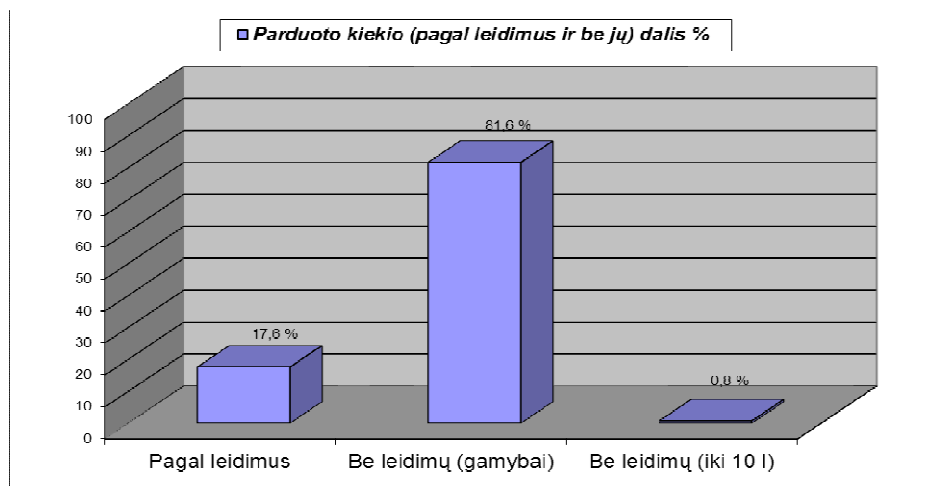
Per 2011 m. spalio mėnesį išduoti narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) importo ir (ar) eksporto leidimai

Išdavimo data	Leidimo numeris	Leidimo rūšis	Įmonės, kuriai išduotas leidimas, pavadinimas, kodas, adresas	Šalis iš kurios eksportuojama ar į kurią importuojama
2011-10-27	L 4-2	Importo leidimas	UAB GRIDA, 121464065, Molėtų g. 16, D. Riešė, LT-14260 Vilniaus r.	Šveicarija

Duomenys apie parduoto nedenaūruoto etilo alkoholio kiekį per 2011 metų 9 mėnesius

	Įmonių- pirkėjų skaičius	Leistas pirkti kiekis	Parduotas kiekis	Nupirkta dalis % iš leisto pirkti kiekio
Pagal leidimus	67	50.536,36	25.120,55	49,71
Be leidimų (gamybai)	5		116.500,10	
Be leidimų (iki 10 l)	152		1.078,40	
Iš viso	224	50.536,36	142.699,05	

Pagal Departamento išduotus leidimus per 2011 metų 9 mėnesius nedenaūruoto etilo alkoholio pirko 224 ūkio subjektai. Iš viso pagal Departamento išduotus leidimus įsigyta 25120,55 litro nedenaūruoto etilo alkoholio, tai sudaro 49,71 proc. leisto pirkti per metus kiekio. Be leidimų (iki 10 litrų) nedenaūruoto etilo alkoholio įsigijo 152 ūkio subjektai, iš viso 1078,4 litro. Gamybai (be leidimų) parduota 116500,1 litro nedenaūruoto etilo alkoholio. Žemiau diagramoje pateikiama parduoto kiekio dalis procentais.

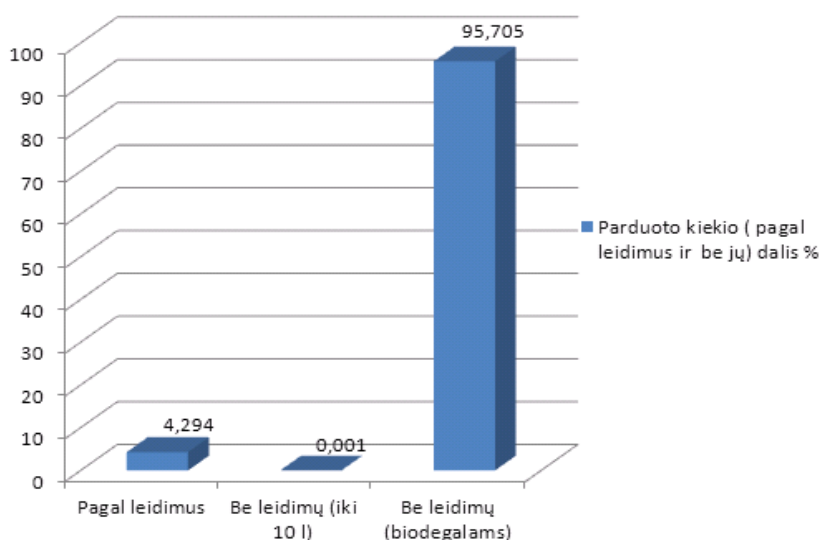

Duomenys apie parduoto denatūruoto etilo alkoholio kiekį per 2011 metų 9 mėnesius

	Įmonių- pirkėjų skaičius	Leistas pirkti kiekis	Parduota denatūruoto etilo alkoholio per 2011 m. 9 mėn.	Nupirkta dalis % iš leisto pirkti kiekio
Pagal leidimus	17	1.791.169,92	607.409,21	33,9
Be leidimų (iki 10 l)	9		82,79	
Be leidimų (biodegalams)	4		13.537.967,62	
Iš viso	30		14.145.459,62	

Pagal Departamento išduotus leidimus denatūruotą etilo alkoholį per 2011 metų 9 mėnesius pirkė 17 ūkio subjektų. Iš viso pagal Departamento išduotus leidimus įsigyta 607409,2 litro denatūruoto etilo alkoholio, tai sudaro 33,9 proc. leisto pirkti per metus kiekio. Be leidimų (iki 10 litrų) denatūruotą etilo alkoholį įsigijo 9 ūkio subjektai, iš viso 82,79 litro. Biodegalų gamybai (be leidimų) parduota 13537967,62 litro denatūruoto etilo alkoholio. Žemiau diagramoje pateikiama parduoto kiekio dalis procentais.

Parduoto kiekio (pagal leidimus ir be jų) dalis %

**** Daugiau informacijos apie išduotas, papildytas, patikslintas ir panaikintas licencijas, išduotus leidimus pirkti denatūruoto ir nedenastruoto etilo alkoholio, Jums suteiks Licencijų skyriaus vedėja Violeta Verseckienė tel. (8-5) 266 80 91, el. paštas violeta.verseckiene@takd.lt.

Informacija apie planinius patikrinimus 2011 m. lapkričio mėn.

Ūkio subjektų veiklos, susijusios su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais), planinių patikrinimų planas

Pavadinimas	Ūkio subjekto veiklos pobūdis	Adresas/Įm.kodas
UAB „Somis“	Didmeninė prekyba cheminėmis medžiagomis	Ekskavatorininkų g. 1c, Kaunas, įm. k. 135008933
UAB „Gitrama“	Prekyba vandens filtrais ir jų aptarnavimas	E.Ožeškienės g. 11-4, Kaunas, nJonavos g. 3, Kaunas, įm. k. 300137094
UAB „Tiksloji sintezė“	Skystųjų kristalų sintezė	Akademijos g. 7, Vilnius, įm. k. 3125231852
UAB „Intersurgical“	Medicininės medžiagos, medikamentai	Arnionių g. 60, Pabradė, įm. k. 111502432

Ūkio subjektų, vykdančių veiklą su tabaku ir alkoholiu, planiniai patikrinimai

Ūkio subjekto pavadinimas	Ūkinės veiklos rūšis	Tikrinamo ūkio subjekto adresas
UAB „Norfos mažmena“, įm.k.110778328, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Verkių g. 29	Didmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais	Savanorių pr. 176, Vilnius (sand. 1-150, 1-47)

Licencijų išdavimo Savivaldybėse priežiūra

Savivaldybė	Adresas	Pastabos
Utenos rajono savivaldybė	Utenio a. 4, 28503 Utena	VTAKT tikrinta 2006 m.

Sutrumpinimai:

VTAKT – Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (vykdžiusi veiklą iki 2011-03-31).

► **Departamentas kviečia visus atsakingus savivaldybių darbuotojus, policijos pareigūnus, kitų valstybės institucijų ir įstaigų specialistus dalyvauti Departamento atliekamuose planiniuose ir neplaniniuose patikrinimuose.** Savivaldybes kviečiame inicijuoti bendrus patikrinimus, skirtus Alkoholio ir Tabako kontrolės įstatymų pažeidimams nustatyti. Dėl bendradarbiavimo atliekant bendrus patikrinimus kontaktуйте su Departamento direktoriaus pavaduotoja Gražina Belian tel. (8 5) 266 80 68, el. paštas grazina.belian@ntakd.lt, Kontrolės skyriaus vedėja Egle Latauskiene tel. (8 5) 266 80 67, el.paštas egle.latauskiene@ntakd.lt.

Aktuali informacija

Siekiami išvengti išorinės alkoholio reklamos pažeidimų

Departamentas spalio 14 d. kreipėsi į Lietuvos savivaldybes siūlydamas drauge vykdyti išorinės alkoholio reklamos kontrolę. Tikimasi, kad ši prevencinė priemonė padės išvengti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimų reklamos srityje.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nurodoma, kad savivaldybės turi vykdyti alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo laikymosi ant išorinės reklamos priemonių kontrolę. Iki šiol gana dažnai pasitaikydavo atvejų, kuomet savivaldybės išduodavo leidimus išorinei alkoholio reklamai, o Departamento specialistams tekdavo fiksuoti pažeidimus. Siekiant išvengti tokios situacijos, Departamentas visoms savivaldybėms siūlo ūkio subjektų pateiktus išorinės reklamos maketus nuolat derinti su Departamentu. Tokiu būdu, būtų užkirstas kelias galimiems pažeidimams, ūkio subjektams nereikėtų patirti neigiamų ekonominių pasekmių, o savivaldybės prisidėtų prie valstybinės alkoholio kontrolės politikos vykdymo.

Ši bendradarbiavimo galimybė pasiūlyta po rugsėjo mėn. 26 d. įvykusio Lietuvos savivaldybių asociacijos Tarybos posėdžio. Departamentas džiaugiasi, kad nemaža dalis Lietuvos savivaldybių pasinaudojo jau šiuo Departamento pasiūlymu.

Alkoholio prekybos šalia ugdymo įstaigų ar jų teritorijose teisinio reglamentavimo ir praktinio taikymo spragos ir problemos

Departamentas, atsižvelgdamas į informaciją, pateikiamą visuomenės informavimo priemonėse ir vis dažnesnius piliečių skundus dėl alkoholio gaminiais prekiaujančių įmonių, įsikūrusių šalia ugdymo įstaigų ar jų teritorijose, siekia išsiaiškinti, kaip savivaldybėse įgyvendinama Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 18 str. 3 d. 1 p. nuostata, numatanti, kad Lietuvos Respublikoje prekiauti alkoholiniais gėrimais draudžiama laisvės atėmimo, karinės ir sukarintos tarnybos, policijos ir kitose statutinėse, sveikatos priežiūros, ugdymo įstaigose ir jų teritorijose, taip pat prie šių įstaigų ir maldos namų (atstumu, kurį nustato savivaldybės taryba, suderinusi atitinkamai su šių įstaigų vadovais ir religinėmis bendruomenėmis).

Departamentas jau yra surinkęs medžiagą iš beveik visų Lietuvos savivaldybių apie minėtos Alkoholio kontrolės įstatymo nuostatos įgyvendinimą. Greitu metu bus atlikta gautos medžiagos analizė. Savivaldybės bus supažindintos su analizės rezultatais bei Departamento pateiktomis rekomendacijomis, pastabomis ir pasiūlymais dėl minėto teisės akto įgyvendinimo. Analizė atskleis, ar yra poreikis tobulinti šiuo metu galiojančią Alkoholio kontrolės įstatymą.

Vilniuje vyko tarptautinė NordAN konferencija

Vilniuje spalio mėn 21 - 23 d. vyko Šiaurės alkoholio ir narkotikų politikos tinklo (NordAN) 11-oji metinė konferencija „Empowerment. NGOs. Advocacy“. Šioje konferencijoje daugiausiai dėmesio skirta efektyvioms alkoholio kontrolės priemonėms apžvelgti. Skandinavijos ir Baltijos šalių nevyriausybinių organizacijų, konferencijos metu dalinasi gerą patirtimi. Tarptautinė NordAN konferencija subūrė daugiau nei 100 aktyvių specialistų iš Danijos, Švedijos, Norvegijos, Islandijos, Estijos, Suomijos, Belgijos, Latvijos, Rusijos Federacijos, Farerų salų ir Lietuvos. Departamentas buvo šios konferencijos globėjas.

Prieš konferenciją Seime organizuota spaudos konferencija bei Apvaliojo stalo diskusija, kurioje dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Nacionalinės sveikatos tarybos, užsienio šalių nevyriausybinių organizacijų atstovai. Savo patirtimi ir mintimis dalinosi alkoholio kontrolės ekspertas iš Jungtinių Amerikos Valstijų prof. Thomas Babor bei Pasaulio sveikatos organizacijos atstovas Lars Moller.

„Alkoholis – nėra eilinė prekė. Ilgalaikės alkoholio kontrolės politikos įgyvendinimas yra būtinas. NordAN Asamblėja ryžtingai palaiko Lietuvoje numatomą alkoholio reklamos draudimą“ - skelbiama NordAN konferencijos rezoliucijoje.

NordAN konferencijoje skaitytus pranešimus, spaudos konferencijos LR Seime garso įrašą bei apvaliojo stalo diskusijos apie efektyvią alkoholio kontrolę vaizdo įrašą rasite Departamento svetainėje <http://www.ntakd.lt/lt/Informacine-medziaga/kita-informacija/rengeiniu/>

Patvirtinta Departamento korupcijos prevencijos programa

Departamentas spalio 19 d. patvirtino Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento korupcijos prevencijos programą (toliau – Programa). Šios programos tikslas – šalinti prielaidas korupcijai Departamente atsirasti ir plisti bei didinti Departamento teikiamų paslaugų kokybę.

Tikimasi, kad ši programa sumažins korupcijos pasireiškimo tikimybę Departamente, padidins nepakantumą korupcijai ir visuomenės pasitikėjimą Departamentu.

Kaip prielaidas korupcijai Departamente galima įvardinti tai, kad Departamentas atlieka tabako ir alkoholio gamybos bei didmeninės prekybos licencijavimo, veiklos, susijusios su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais), licencijavimo, vietos registravimo, importo ir eksporto leidimų išdavimo funkcijas.

Siekiant įgyvendinti Programos uždavinius, Departamento interneto svetainėje bus talpinama informacija apie Departamento vykdomus viešuosius pirkimus, bus sukurta galimybė asmenims anonimiškai pranešti apie galimus korupcinio pobūdžio pažeidimus Departamente ir imamasi kitų priemonių. Departamentas taip pat planuoja aktyviau bendradarbiauti su Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais.

Įvyko prekursorių licencijavimo įregistravimo komisijos posėdis

Departamentas š.m. spalio 18 d. organizavo Tarpinstitucinės veiklos, susijusios su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais), licencijavimo ir registravimo komisijos posėdį, kuriame buvo svarstytas klausimas dėl importo leidimo išdavimo. Komisijos nariai įvertinę UAB „Grida“ pateiktus dokumentus ir surinktą informaciją apie įmonę, nusprendė siūlyti Departamentui išduoti prašiusiai įmonei leidimą importuoti pirmos kategorijos narkotinių ir psichotropinių medžiagų prekursorių iš Šveicarijos.

Aktyvėja prekyba elektroninėmis cigaretėmis

Spalio mėnesį suaktyvėjo elektroninių cigarečių rinka. Pastaruoju metu daugėja interesantų, besidominčių prekybos el.cigaretėmis galimybėmis Lietuvoje. Departamento nuomone, šiuo metu leidžiant pardavinėti tabako gaminių pakaitalus nėra atsižvelgiama į visuomenės teisę saugoti jos sveikatą, kadangi prekės sudėtis ir poveikis žmogaus sveikatai dar nėra iki galo iširtas.

E-parduotuvėse, prekiaujančiose elektroninėmis cigaretėmis, ši prekė reklamuojama kaip sveikas ir ekologiškas gaminys, nekenkiantis žmogaus organizmui. Informuojama, kad jame nėra kenksmingų cheminių junginių ir dervų, kancerogenų, taip pat nėra pasyvaus rūkymo efekto. Norime akcentuoti, kad šie prekeivių teiginiai nėra mokslškai pagrįsti. Taigi, Departamentas skatina visus vartotojus elgtis apdairiai ir susilaikyti nuo elektroninių cigarečių įsigijimo ir vartojimo, kadangi iki šiol nėra mokslinių tyrimų, patvirtinančių šio produkto saugą ar įrodančių, kad šis produktas išties gali padėti atsikratyti žalingo rūkymo įpročio.

Tabako kontrolės įstatymo 2 ir 26 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo 16 (1) straipsniu įstatymo projekte Nr. XIP-1822 ([>>>](#)) numatyta, kad elektroninius gaminius (elektronines cigaretes, elektronines pypkes, elektroninius cigarus, elektroninius inhaliatorius ir pan.) reikia priskirti tabako gaminių pakaitalams, ir tokiu būdu užtikrinti jų draudimą.

Draudimas rūkyti nepilnamečiams viešose vietose bus svarstomas Konstituciniame Teisme

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2011 m. spalio 24 d. kreipėsi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu iširti, ar Tabako kontrolės įstatymo 19 str. tiek, kiek jame nenustatyta, kad **asmenims iki 18 metų draudžiama rūkyti (ar rūkyti viešose vietose), vartoti tabako gaminius ir jų turėti**, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 str. 2 d. nuostatai, kad „valstybė saugo <...> vaikystę“, ir 53 str. 1 d. nuostatai, kad „valstybė rūpinasi žmonių sveikata“.

Tokio kreipimosi pagrindas – teisminis ginčas, kurį inicijavo Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje 2011-07-28 kreipimasis į teismą su prašymu - iširti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011-07-13 sprendimo Nr. 1-161 „Dėl draudimo rūkyti“ (toliau – Sprendimas) teisėtumą. Pasak Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje, Vilniaus miesto savivaldybės taryba Sprendimo 1 p. nustatydamas ne vietas, o asmenų grupes, kuriems draudžiama rūkyti, viršijo Tabako kontrolės įstatymo 19 str. 3 d. jai suteiktus įgaliojimus ir pažeidė minimo įstatymo 19 str. 3 d.

Pažymėtina, kad analogiškus ir panašaus pobūdžio sprendimus, draudžiančius **asmenims iki 18 metų rūkyti viešosiose vietose**, yra priėmusios Trakų, Telšių, Ukmergės ir Šilutės rajonų bei Neringos miesto savivaldybės. Pastarosiose savivaldybėse sprendimai, sukuriantys identišką teisinį reguliavimą kaip ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos priimtas sprendimas, draudžiantis rūkyti asmenims, neturintiems 18 metų, buvo priimti jau daugiau nei prieš metus ir galioja.

Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo 19 str. 3 dalyje nurodyta, kad savivaldybių tarybos turi teisę uždrausti rūkyti viešose (parkuose, skveruose ir kt.) ir kitose jų valdymo kompetencijai priklausančiose vietose. Tačiau šioje įstatyminėje nuostatoje nėra įtvirtinto draudimo asmenims iki 18 metų rūkyti, vartoti ir turėti tabako gaminių, teismui kilo abejonių, dėl tokio teisinio reguliavimo, pagal kurį Tabako kontrolės įstatyme (jo 19 str.) *expressis verbis* nenustatytas **tiesioginis draudimas asmenims iki 18 metų rūkyti (ar rūkyti viešose vietose), vartoti tabako gaminius ir jų turėti**.

Teismas akcentavo, kad „<...> siekiant iš esmės analogiškų tikslų visuomenės sveikatos apsaugos požiūriu, priimtas ir Alkoholio kontrolės įstatymas (1995-04-18, Žin., 1995, Nr. 44-1073; 2004, Nr. 47-1548), juo siekiama mažinti bendrąjį alkoholio suvartojimą, jo prieinamumą, ypač nepilnamečiams, piktnaudžiavimą alkoholiu, jo daromą žalą sveikatai ir ūkiui. Alkoholio kontrolės įstatymo 22 straipsnyje „Alkoholinių gėrimų vartojimo ribojimas“ nurodomos vietos, kuriose draudžiama gerti alkoholinius gėrimus, nustatyta alkoholiu prekiaujančių įmonių prievolė užtikrinti, kad prekybos alkoholiniais gėrimais vietose asmenys iki 18 metų nevertotų alkoholinių gėrimų. Alkoholio kontrolės įstatymo 22 str. 2 d., nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje draudžiama asmenims iki 18 metų vartoti alkoholinius gėrimus ar jų turėti“.

Vilniaus apygardos administracinio teismo manymu, tai, kad Tabako kontrolės įstatymo 19 str. nėra tiesiogiai numatytas draudimas rūkyti (ar rūkyti viešose vietose), vartoti tabako gaminius ir jų turėti, yra **teisės spraga, kuri turėtų būti pašalinta**.

Šio teismo požiūriu, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 str. 2 d. nuostata, kad „valstybė saugo <...> vaikystę“, ir 53 str. 1 d. nuostata, kad „valstybė rūpinasi žmonių sveikata“ atitiktų toks reguliavimas, jei Tabako kontrolės įstatymo 19 straipsnyje, kuriame nustatyti tabako gaminių vartojimo apribojimai, **būtų tiesiogiai nurodyta, kad asmenims iki 18 metų draudžiama rūkyti (ar rūkyti viešose vietose), vartoti tabako gaminius ir jų turėti**.

Vilniuje vyks mokymai TobTaxY (making Tobacco tax TrendY)

Vilniuje lapkričio 30 - gruodžio 2 d. vyks mokymai TobTaxY (making Tobacco Tax TrendY). Šis Europos Komisijos finansuojamas projektas skirtas visuomenės sveikatos specialistams, tabako kontrolės ekspertams bei kitiems panašiose srityse dirbantiems specialistams. Mokymų tema - tabako mokesčiai bei kontrabanda.

Lietuvoje organizuojami mokymai skirti Latvijos, Estijos, Lietuvos ir Suomijos specialistams. Mokymai jau vyko Prancūzijoje bei Rumunijoje, 2012 m. mokymai vyks Airijoje ir Čekijoje.

Daugiau informacijos apie mokymus <http://smokefreepartnership.eu/-TobTaxY->

Informacinė medžiaga „Sugriauk mitus apie kvaišalus“

Departamento svetainėje pateikiama informacinė medžiaga: radijo pranešimai „Sugriauk mitus apie kvaišalus (narkotikus)“, informaciniais leidiniais „Sugriauk mitus apie kanapes“ bei „Sugriauk mitus! Alkoholis“. Leidiniuose apžvelgiami visuomenėje paplitę klaidingi įsitikinimai apie kanapes ir alkoholio vartojimą. Kviečiame susipažinti su parengta medžiaga <http://www.ntakd.lt/lt/Informacine-medziaga/NTAKD-medziaga/ntakd-medziaga/#2>.

Dėl UAB „Lukoil Baltija“ pateiktos tabako gaminių reklamos

2010-04-01 buvusi Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba prie LRV (teisių perėmėjas Departamentas) nutarimu skyrė UAB „Lukoil Baltija“ 5000 Lt baudą už Tabako kontrolės įstatymo 17 str. 1 d., 17 str. 5 d. pažeidimus, nes bendrovė tabako gaminių prekybos vietose pateikė draudžiamą tabako gaminių reklamą ir draudžiamą informaciją apie tabako gaminius: prekybos tabako gaminiams vietose pateikė tabako gaminių spalviškai ir grafiškai apipavidalintas reklamines lenteles su priklijuotais „Winston Fresh Menthol“ pakeliais, taip pat tabako gaminiams prekybos vietose pateikė stovelius su cigarečių „Marlboro Gold Original“ ir „Marlboro Gold Touch“ pakeliais, spalviškai ir grafiškai orientuotus į šiuos tabako gaminius, o šalia minėto stovelio, išskirtinai nuo kitų įrangoje laikomų ir parduodamų tabako gaminių, išdėstė analogiškus tabako gaminių pakelius. Tokiu būdu UAB „Lukoil Baltija“ reklamavo tabako gaminius.

Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo 17 str. 1 d. draudžia Lietuvos Respublikoje tabako gaminių reklamą, taip pat draudžia paslėptą tabako gaminių reklamą. Tabako kontrolės įstatymo 17 str. 5 d. nuostatos draudžia prekybos tabako gaminiams vietose apie tabako gaminius pateikti nenustatytą vaizdinę ar grafinę informaciją.

UAB „Lukoil Baltija“ minėtą Tarnybos nutarimą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Teismas įmonės skundą atmetė. UAB „Lukoil Baltija“ padavė apeliacinį skundą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas UAB „Lukoil Baltija“ ir trečiųjų suinteresuotų asmenų apeliacinius skundus atmetė 2011 m. spalio 6 d. neskundžiama nutartimi administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-2468/2011 pripažindamas bendrovę pažeidusią Tabako kontrolės įstatymo 17 str. 1 d., 17 str. 5 d.

Dėl UAB „Ekspress leidyba“, UAB „Boslita“ ir Ko, įmonių grupės „Alita“ pateiktos alkoholinių gėrimų reklamos į paauglius ir vaikus orientuotame žurnale „Panelė“

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas nutarimais skyrė UAB „Ekspress leidyba“ 10 000 Lt, UAB „Boslita“ ir Ko 10 000 Lt, įmonių grupei „Alita“ 10 000 Lt baudas už Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 29 str. 2 d. 2 p. pažeidimus, nes UAB „Ekspress leidyba“ leidžiamame žurnale, orientuotame į paauglius ir vaikus, „Panelė“ (2011 m. balandžio mėn. Nr. 4, 2011 m. gegužės mėn. Nr. 5) pateikė UAB „Boslita“ ir Ko gaminamo fermentuoto alkoholinio gėrimo „Bosca“ reklamą ir įmonių grupės „Alita“ gaminamo pusiau sauso putojančio vyno „Alita“ reklamą.

Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 29 str. 2 d. 2 p. draudžia alkoholio reklamą vaikams ir paaugliams skirtuose laikraščiuose, žurnaluose, knygoje, televizijos ir radijo programose.

Priimti Departamento nutarimai nėra įsigalioję, dėl minėtų nutarimų taikyti ekonomines sankcijas bendrovėms už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus vyksta teisminiai ginčai.

UAB „Ekspress leidyba“, UAB „Boslita“ ir Ko ir įmonių grupė „Alita“ Departamento priimtus nutarimus apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Teismas UAB „Ekspress leidyba“ skundą atmetė, bendrovė pateikė apeliacinį skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Teismas patvirtino Departamento nustatytą Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimą UAB „Boslita“ ir Ko atžvilgiu. Bendrovei nėra pasibaigęs pirmosios instancijos teismo sprendimo apskundimo terminas. Įmonių grupės „Alita“ atžvilgiu Vilniaus apygardos administracinis teismas dar nėra priėmęs sprendimo.